

Α΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ
«Ίδρυση σχολείου ευρωπαϊκής παιδείας»

I. Γενικά

Με τις διατάξεις του προς ψήφιση νομοσχεδίου προβλέπεται η ίδρυση στο Ηράκλειο Κρήτης Σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας (Σ.Ε.Π.) από το σχολικό έτος 2005 – 2006, για την παροχή πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα παιδιά των υπαλλήλων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA) και των άλλων διεθνών οργανισμών και διπλωματικών αποστολών που εδρεύουν στην πόλη αυτή, και ρυθμίζονται τα θέματα στελέχωσης και λειτουργίας του ΣΕΠ.

Το ιδρυόμενο Σχολείο υπάγεται στην αρμοδιότητα του Περιφερειακού Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κρήτης, ανήκει στο ελληνικό δημόσιο και η λειτουργία του βαρύνει εξ ολοκλήρου τον κρατικό προϋπολογισμό (άρθρο 1 νσχ). Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας των μαθητών ή και άλλων μαθημάτων μέσω του συστήματος της τηλεδιδασκαλίας από συνεργαζόμενο σχολείο που ανήκει στο σύστημα των Ευρωπαϊκών Σχολείων. Τα ειδικότερα θέματα οργάνωσης της διδασκαλίας στο ΣΕΠ ρυθμίζονται με υπουργική απόφαση (άρθρο 3 νσχ). Ορίζονται, ως όργανα διοίκησης του ΣΕΠ, ο Διευθυντής, οι δύο Υποδιευθυντές και ο Σύλλογος Διδασκόντων. Το Σχολείο υπάγεται στο σύστημα επιθεώρησης των Ευρωπαϊκών Σχολείων όσον αφορά στα εκπαιδευτικά θέματα. Στο πλαίσιο αυτό, ο Περιφερειακός Διευθυντής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κρήτης μπορεί να προσκαλεί, έως δύο φορές κάθε σχολικό έτος, τους δύο (2) εθνικούς επιθεωρητές του ΥΠΕΠΘ – μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης των Ευρωπαϊκών Σχολείων (άρθρο 4 νσχ).

Με τις διατάξεις των άρθρων 5 επ. του προς ψήφιση νομοσχεδίου, προβλέπεται η σύσταση στο Σ.Ε.Π. μιας (1) θέσης Διευθυντή και δύο (2) θέσεων Υποδιευθυντών (μιας πρωτοβάθμιας και μιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευ-

σης), για τη διοίκηση του ιδρυόμενου Σχολείου και καθορίζεται ο τρόπος κάλυψης των θέσεων διδακτικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού του σχολείου. Ειδικότερα, οι θέσεις Διευθυντή και Υποδιευθυντών και οι θέσεις διδακτικού προσωπικού του ελληνόφωνου τμήματος και του προσωπικού διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας είναι θέσεις μόνιμων υπαλλήλων και καλύπτονται, κατά προτίμηση, με απόσπαση εκπαιδευτικών που πληρούν τις οριζόμενες προϋποθέσεις. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, η κάλυψη των θέσεων διδακτικού προσωπικού γίνεται με πρόσληψη εκπαιδευτικών ωρομισθίων ή με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου. Στις θέσεις διδακτικού προσωπικού για τα ξενόγλωσσα τμήματα προβλέπεται η πρόσληψη, κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, ωρομισθίων ή με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου εκπαιδευτικών. Οι θέσεις διοικητικού και λοιπού προσωπικού του Σ.Ε.Π. προβλέπεται ότι θα καλύπτονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Παρέχεται, ακόμη, η δυνατότητα ίδρυσης με προεδρικό διάταγμα, σχολείων όμοιων με το Σ.Ε.Π., ανά την ελληνική επικράτεια, σε περιοχές όπου εγκαθίστανται Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί ή υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα θέματα που σχετίζονται με τη λειτουργία του Σ.Ε.Π. και την οργάνωση της παρεχόμενης σε αυτό εκπαίδευσης (σύνθεση του προσωπικού, ο αριθμός εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού, τα τυπικά και ειδικά προσόντα του Διευθυντή και των Υποδιευθυντών του Σχολείου, του εκπαιδευτικού προσωπικού για τα ξενόγλωσσα τμήματα, καθορίζονται με υπουργικές αποφάσεις των αρμόδιων Υπουργών.

II. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 3 του προς ψήφιση νομοσχεδίου: «Οι θέσεις του Διευθυντή, των Υποδιευθυντών και του διδακτικού προσωπικού του ελληνόφωνου τμήματος, καθώς και του αναγκαίου διδακτικού προσωπικού για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας, είναι θέσεις μόνιμων υπαλλήλων και πληρούνται, κατά προτίμηση, με απόσπαση δημοσίων εκπαιδευτικών λειτουργών αντίστοιχης βαθμίδας. Προϋπόθεση για την απόσπαση των δημοσίων εκπαιδευτικών λειτουργών είναι να έχουν διδάξει για ένα τουλάχιστον έτος σε Ευρωπαϊκό Σχολείο ίδιας βαθμίδας ή να πληρούν τις προϋποθέσεις για την απόσπαση ελλήνων εκπαιδευτικών σε Ευρωπαϊκά Σχολεία. Αν δεν είναι δυνατή η κάλυψη των θέσεων διδακτικού προσωπικού με απόσπαση μόνιμων δημοσίων εκπαιδευτικών, μπορεί να προσλαμβάνονται μετά από σχετική προκήρυξη, εκπαιδευτικοί ωρομίσθιοι ή με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου....».

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 23 Ν. 2413/1996 (ΦΕΚ Α' 124), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 5 ν. 2621/1998, σχετικά με τα θέματα της παροχής ελληνικής παιδείας στο εξωτερικό, η οποία αναφέρεται στο ειδικότερο ζήτημα των αποσπάσεων εκπαιδευτικών στο εξωτερικό, «...1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας

ας και Θρησκευμάτων επιτρέπεται να αποσπώνται στο εξωτερικό ύστερα από αίτησή τους δημόσιοι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ... 2. Η απόσπαση των δημόσιων εκπαιδευτικών (...) γίνεται για τρία συνολικά σχολικά έτη, με δυνατότητα παράτασης δύο ακόμη ετών, ύστερα από εισήγηση του οικείου Συντονιστή Εκπαίδευσης σχετικά με τις ανάγκες της υπηρεσίας και την καταλληλότητα του εκπαιδευτικού».

Όπως έχει κριθεί συναφώς από τη νομολογία του ΣτΕ, ειδικότερα, επί των ζητημάτων στελεχώσεως ελληνικών σχολείων του εξωτερικού και, γενικότερα, επί θεμάτων λειτουργίας και στελεχώσεως της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, «...οι ανωτέρω διατάξεις (σημ. του ΝΔ 695/1970 για τα ελληνικά σχολεία του εξωτερικού), ως ρυθμίζουσες το ειδικό ζήτημα της οργάνωσης της εκπαίδευσής των Ελλήνων του εξωτερικού, κατισχύουν των διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα που ρυθμίζουν ζητήματα αποσπάσεων και αποδοχών δημοσίων υπαλλήλων (...) Από αυτές προκύπτει ότι η διαδικασία αποσπάσεως σε ελληνικά σχολεία του εξωτερικού κινείται με την πρωτοβουλία του εκπαιδευτικού, κατόπιν αιτήσεώς του...». (ΣτΕ 4104/1999, ΕλλΔνη 2001, σελ. 1059 επ., βλ. επίσης ΣτΕ 990/2003, ΣτΕ 52/1997, ΕΔΔΔ 2000, σελ. 275 επ., η οποία έκρινε ότι «...επιτρέπεται, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, η απόσπαση εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο της τριετίας, μεταξύ άλλων, και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση των αρμόδιων οργάνων τους...». Πάντως, έχει επίσης γίνει δεκτό από τη νομολογία του ΣτΕ ότι «...Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων έχει διακριτική ευχέρεια για την πλήρωση θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τόσο ως προς την κατηγορία όσο και ως προς τον αριθμό των θέσεων του κλάδου κάθε κατηγορίας, την οποία ασκεί, με βάση τις ανάγκες που απορρέουν από τις ευμετάβλητες, λόγω της φύσεώς των, συνθήκες λειτουργίας των σχολικών μονάδων (αριθμός σχολείων, προγράμματα σπουδών, αριθμός μαθητών, κ.λπ.)...» (ΣτΕ 1856/2000, ΕΔΔΔ 2000, σελ. 594 επ.).

Στην προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 3 του προς ψήφιση νομοσχεδίου σχετικά με τα της πλήρωσης των θέσεων του Διευθυντή, των Υποδιευθυντών και του αναγκαίου διδακτικού προσωπικού στο ιδρυόμενο Σχολείο Ευρωπαϊκής Παιδείας κατ' αρχάς με απόσπαση δημοσίων εκπαιδευτικών λειτουργών αντίστοιχης βαθμίδας, δεν αναφέρεται αν η εν λόγω απόσπαση γίνεται μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων δημοσίων εκπαιδευτικών λειτουργών ή χωρίς αυτή, ενώ προϋπόθεση για την απόσπασή τους εί-

ναι να πληρούν «...τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την απόσπαση Ελλήνων εκπαιδευτικών σε ευρωπαϊκά σχολεία....». Συνεπώς, θα ήταν ίσως σκόπιμο να γίνει διευκρίνιση ως προς το σημείο αυτό της σχετικής διάταξης, ώστε να προκύπτει με σαφήνεια η βούληση του νομοθέτη για τον τρόπο πλήρωσης με απόσπαση των ανωτέρω θέσεων.

III. Παρατηρήσεις κοινοτικού δικαίου.

1. Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 460/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαρτίου 2004 (ΕΕ L 77 της 13.3.2004) ίδρυσε τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών στις 12-13 Δεκεμβρίου 2003 αποφασίσθηκε ότι η έδρα του Οργανισμού θα είναι στην Ελλάδα, σε πόλη που θα οριστεί από την Ελληνική Κυβέρνηση. Ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών όρισε, με την υπ' αριθμό 7744/83/2004 απόφασή του, το Ηράκλειο της Κρήτης ως έδρα του εν λόγω οργανισμού.

2. Ο Οργανισμός –με προσωρινή έδρα τις Βρυξέλλες– είναι ένας από τους 17 ευρωπαϊκούς οργανισμούς δημοσίου δικαίου, το νομικό καθεστώς των οποίων διαφέρει εκείνου των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον βαθμό που διαθέτει ξεχωριστή νομική προσωπικότητα. Οι οργανισμοί αυτοί θεσπίζονται με πράξη του παράγωγου κοινοτικού δικαίου και έχουν ως σκοπό την εκτέλεση καθηκόντων τεχνικής, επιστημονικής ή διαχειριστικής φύσης, τα οποία είναι πολύ συγκεκριμένα και διευκρινίζονται στην αντίστοιχη ιδρυτική πράξη.

3. Η πρωτοβουλία της ίδρυσης, με το παρόν νομοσχέδιο, «Σχολείου ευρωπαϊκής παιδείας», προωθεί τον στόχο της Ένωσης να εξασφαλισθεί κοινή εκπαίδευση των παιδιών των υπαλλήλων των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, έτσι όπως πραγματοποιείται, κατά βάση με τη «Σύμβαση για το καταστατικό των ευρωπαϊκών σχολείων» που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο, στις 21 Ιουνίου 1994. Πράγματι, σύμφωνα με το προοίμιο της εν λόγω σύμβασης «για την κοινή εκπαίδευση των παιδιών του προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με σκοπό την καλή λειτουργία των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων», έχουν δημιουργηθεί από το 1957 ιδρύματα, ονομαζόμενα ευρωπαϊκά σχολεία. Κατά το ίδιο προοίμιο, η Ένωση συνεισφέρει στον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Σχολείων, που αποτελούν ιδιόμορφο σύστημα με το οποίο εγκαθιδρύεται εκπαιδευτική σχέση μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, τα οποία έχουν «πλήρη ευθύνη για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού τους συστήματος καθώς και για την πολιτιστική και γλωσσική τους διαφοροποίηση».

4. Ενόψει των ανωτέρω, προκειμένου να διευκολυνθούν τα παιδιά των υπαλλήλων του προαναφερθέντος Οργανισμού, όσον αφορά την εκπαίδευση

σή τους, η οποία δεν μπορεί να ενταχθεί σε ένα αμιγώς εθνικό σύστημα παιδείας, κρίθηκε σκόπιμη η δημιουργία Σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας στην έδρα του Οργανισμού στο Ηράκλειο της Κρήτης. Η πρωτοβουλία αυτή στοχεύει στην κοινή εκπαίδευση των παιδιών του προσωπικού του Οργανισμού και κινείται στο αντίστοιχο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Σχολείων, έτσι όπως αυτά ρυθμίζονται από την προαναφερθείσα σύμβαση. Τη Σύμβαση αυτή έχει κυρώσει και η χώρα μας με τον ν. 3025/2002. Δεδομένης της επισήμανσης που γίνεται στην αιτιολογική έκθεση ότι το Σχολείο Ευρωπαϊκής Παιδείας θα συνδέεται με τα αντίστοιχα επίσημα ευρωπαϊκά σχολεία, θα έχει την ίδια εκπαιδευτική δομή και θα ακολουθεί το εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών τους, όλες οι σχετικές ρυθμίσεις που αναμένεται να υιοθετήσει η Ένωση πρέπει να εφαρμόζονται άμεσα και στο από το νομοσχέδιο ιδρυόμενο «σχολείο ευρωπαϊκής παιδείας».

Αθήνα, 14 Ιουλίου 2005

Αλεξάνδρα Καρέτσου (I,II)
Επιστημονική Συνεργάτις
Α΄ Τμήμα Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ελένη Κανελλοπούλου (III)
Ειδική Επιστημονική Συνεργάτις

Στέλιος Κουσουλής
Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Αντώνης Παντελής
Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης Επιστημονικών Μελετών
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Αστέρης Πλιάκος
Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης Επιστημονικών Μελετών
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών